

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Sztuka pisania listów	13
1.1. List jako gatunek literacki	15
1.2. O listach Hildegardy tytułem wprowadzenia	18
1.3. Artyzm listów	19
1.3.1. Warstwa brzmieniowa	21
1.3.2. Warstwa znaczeniowa	24
1.3.3. Środki składniowe	27
1.3.4. Maksymy i parbole	30
Rozdział 2. Pustelnia u św. Dysyboda	43
2.1. W klasztorze św. Dysyboda	43
2.2. W Klasztorze św. Ruperta	55
Rozdział 3. Do możliwego tego świata	63
3.1. Listy do dostojuników Kościoła	63
3.1.1. Bernard z Clairvaux	63
3.1.2. Papież Eugeniusz III	70
3.1.3. Biskup Henryk z Moguncji	73
3.1.4. Legaci papiescy	77
3.1.5. Papież Atanazy IV i Aleksander III	82
3.2. Listy do władców	92
3.2.1. Konrad III Hohenstauf	93
3.2.2. Fryderyk Barbarossa	97
3.2.3. Henryk II Plantagenet	105
Rozdział 4. O przyjaźni, czyli motyle i orły	113
4.1. Opat Ludwik	117
4.2. Opat Filip z Park	127
4.3. Ryszarda von Stade	132
4.4. Adelajda z Gandersheim	140
4.5. Wspólnota ze św. Ruperta	144
4.6. Męski klasztor benedyktynow	151

Spis treści

Rozdział 5. Reguła św. Benedykta	165
5.1. Komentarze do Reguły	166
5.2. Zagubieni mnisi	167
5.3. <i>Explanatio Regulae Benedicti</i>	173
5.4. Humanizm i idea umiaru	174
5.5. List do zagubionych mnichów	178
Rozdział 6. <i>Virginitas</i>	195
6.1. Najstarsze pisma poświęcone zagadnieniu dziewictwa	196
6.2. Życie anielskie według Hildegardy	203
6.3. Dziewicza natura	211
6.4. Pochwała dziewictwa	226
Rozdział 7. Kierownictwo duchowe	229
7.1. Kierownictwo duchowe jako relacja międzyosobowa	229
7.2. Starożytność pogańska	235
7.3. Świat chrześcijański	244
7.4. Kierownictwo duchowe w wybranych listach Hildegardy	250
Rozdział 8. Antropologia i teoria cnót	269
8.1. Mikrokosmos	271
8.2. Ludzkie charaktery	287
8.3. Człowiek odpowiedzialny za świat	288
8.4. Złożenie z duszy i ciała	290
8.5. Władze duszy	296
8.6. Poznanie	297
8.7. Cnoty moralne	300
Rozdział 9. Perspektywa feministyczna	311
9.1. Ład społeczny a kwestia kobieca	311
9.2. Wpływ doktryn neoplaatońskich	316
9.3. Materiał, którym dysponowało średniowiecze	323
9.4. Z płaszczyzny charyzmatu	331
Bibliografia	347
Teksty źródłowe	347
Opracowania	350
Appendix	355
Hildegarda z Bingen. <i>Ordo Virtutum</i>	372
<i>Ordo Virtutum</i> (lat.)	385